

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยการศึกษานอกระบบที่เป็นวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และงานวิจัยสถาบันที่ทำการผลิตระหว่างปี พ.ศ.2550- 2554 จำนวน 87 เรื่อง ด้วยวิธีการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์สาระสำคัญของผลการวิจัย เสนอผลการสังเคราะห์งานวิจัยเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบ

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยการศึกษานอกระบบ

งานวิจัยการศึกษานอกระบบจำแนก สถาบันและปีที่พิมพ์ สาขาหรือวิชาเอกที่ทำการวิจัย หัวข้องานวิจัยในแต่ละสาขาหรือวิชาเอก รูปแบบในแต่ละสาขาหรือวิชาเอก วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในแต่ละสาขาหรือวิชาเอก และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละสาขาหรือวิชาเอก ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละงานวิจัยจำแนกตามสถาบันและปีที่ผลิต (N = 87)

สถาบันที่ผลิต / ปี	2550	2551	2552	2553	2554
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	6	2			
ม. ขอนแก่น	1				
ม. เชียงใหม่				2	
ม. เทคโนโลยีราชมงคล (กทม)		1			
ม. เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี				1	
ม. ธรรมศาสตร์	1				
ม. นครพนม				1	
ม. บุรพา	1	1	6	3	4
ม. มหาสารคาม			13	10	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถาบันที่ผลิต / ปี	2550	2551	2552	2553	2554
ม. ราชภัฏ					
- จันทร์เกษม			1		
- ชัยภูมิ				2	2
- เชียงราย				2	
- ธนบุรี			4	2	
- นครราชสีมา			1	2	
- นครศรีธรรมราช			2		
- เพชรบูรณ์			1		
- พระนครศรีอยุธยา				2	
- มหาสารคาม				1	1
- ไร่ไพพรรณี					1
- อุตรดิตถ์			1		
ม. รามคำแหง		1	1		
ม. ศิลปากร					1
ม. ศรีนครินทรวิโรฒ	2				
ม. สุโขทัยธรรมมาธิราช			3		
ม. อีสเทิร์นเอเชีย			1		
รวม	11	5	34	28	9
ร้อยละ	12.65	5.75	39.08	32.18	10.34

จากตารางที่ 4.1 พบว่า มีงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบมากที่สุดในปี พ.ศ.2552 จำนวน 34 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 39.08 รองลงมาคือ ปี พ.ศ.2553 มีงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบ จำนวน 28 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.18 ในช่วงปี พ.ศ. 2550-2554 สถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดใน 2 อันดับแรก คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลิตงานวิจัย 23 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 26.43 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลิตงานวิจัย 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.24 และสถาบันที่ผลิตงานวิจัยน้อยที่สุดมี 11 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (กรุงเทพฯ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏ

เพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ผลงานวิจัย 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.15

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามสาขาหรือวิชาเอก (N = 87)

สาขาวิชา	รวม	ร้อยละ
การบริหารการศึกษา	57	65.51
การศึกษานอกระบบ	10	11.49
- การศึกษานอกระบบโรงเรียน	(8)	(9.19)
- การศึกษาผู้ใหญ่	(2)	(2.30)
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	6	6.90
- เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	(4)	(4.60)
- เทคโนโลยีการศึกษา	(2)	(2.30)
เทคโนโลยีสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ	3	3.45
- เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	(1)	(1.15)
- คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	(1)	(1.15)
- สื่อสารมวลชน	(1)	(1.15)
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา	3	3.45
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	1	1.15
หลักสูตรและการสอน	2	2.30
การวิจัยและประเมินการศึกษา	2	2.30
- การประเมินการศึกษา	(1)	(1.15)
- วิจัยและประเมินผลการศึกษา	(1)	(1.15)
การปกครองท้องถิ่น	1	1.15
นโยบายสาธารณะ	1	1.15
บริหารธุรกิจ	1	1.15
รวม	87	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า งานวิจัยการศึกษานอกระบบที่นำมาสังเคราะห์มีมากที่สุด 2 อันดับแรก คือ สาขาวิชาบริหารศึกษามากที่สุด จำนวน 57 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 65.51 รองลงมาคือ สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาผู้ใหญ่ มีจำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.49 สาขาวิชาที่ผลิตงานวิจัยน้อยที่สุด มี 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชานโยบายสาธารณะ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีงานวิจัย 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.15

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามสาขาวิชาและหัวข้องานวิจัย (N=87)

สาขาวิชา	หัวข้องานวิจัย																	
	การพัฒนาครูและบุคลากร				การพัฒนา รูปแบบ การจัด กิจกรรม การศึกษา นอก ระบบ	การ พัฒนา ผู้ เรียน	การ บริหาร จัดการ การ ศึกษา นอก ระบบ	ความพึง พอใจ ขวัญ กำลังใจ		ภาวะ ผู้นำ ของ ผู้ บริหาร	การมี ส่วน ร่วมใน การ จัดการ ศึกษา นอก ระบบ	ความ ต้องการ การ ศึกษา นอก ระบบ ของประ ชาชน	การ ประกัน คุณภาพ ของ สถาน ศึกษา การศึกษ นอกระบบ	การใช้ เทคโนโลยี		อื่นๆ	รวม	ร้อยละ
	ด้านการเรียน การสอน	ด้านระบบและ การดำเนินงาน	ด้านสารสนเทศ	บุคลากร				ของผู้เรียน	บุคลากร					ผู้เรียน				
การบริหารการศึกษา	13	6	2	6		10	5	3	5	2	1	2	1		1	57	65.51	
การศึกษานอกระบบ	1			8							1					10	11.49	
- การศึกษานอกระบบโรงเรียน	(1)			(7)							(1)					(9)	(10.34)	
- การศึกษาผู้ใหญ่				(1)												(1)	(1.15)	
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	1	3			2											6	6.90	
- เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	(1)	(1)			(2)											(4)	(4.60)	
- เทคโนโลยีการศึกษา		(2)														(2)	(2.30)	
เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน/สารสนเทศ													1	1	1	3	3.45	
-เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน													(1)	(1)		(1)	(1.15)	
-คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ													(1)			(1)	(1.15)	
-สื่อสารมวลชน														(1)		(1)	(1.15)	
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา								1		1					1	3	3.45	
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์						1										1	1.15	

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สาขาวิชา	หัวหน้างานวิจัย																
	การพัฒนาครูและบุคลากร			การพัฒนา รูปแบบ การจัด กิจกรรม การ ศึกษา นอก ระบบ	การพัฒนา ผู้เรียน	การบริหาร จัดการ การ ศึกษา นอก ระบบ	ความพึง พอใจ ขวัญ กำลังใจ		ภาวะ ผู้นำ ของ ผู้ บริหาร	การมี ส่วน ร่วมใน การ จัดการ ศึกษา นอก ระบบ	ความ ต้องการ การ ศึกษา นอก ระบบ ของ ประชาชน	การ ประกัน คุณภาพ ของ สถาน ศึกษา การศึกษา นอก ระบบ	การใช้ เทคโนโลยี		อื่นๆ	รวม	ร้อยละ
	ด้านการเรียนการ สอน	ด้านระบบและ การดำเนินงาน	ด้านสารสนเทศ				ของบุคลากร	ของผู้เรียน					บุคลากร	ผู้เรียน			
หลักสูตรและการสอน				1	1										2	2	2.30
การวิจัยและประเมินการศึกษา		1	1			1									2	2	2.30
-การประเมินการศึกษา			(1)												(1)	(1)	(1.15)
-การวิจัยและประเมินผลการศึกษา		(1)													(1)	(1)	(1.15)
การปกครองท้องถิ่น				1												1	1.15
นโยบายสาธารณะ															1	1	1.15
บริหารธุรกิจ				1												1	1.15
รวม	15	10	3	17	3	11	6	3	5	3	2	2	2	1	4	87	100
		28					9						3				
ร้อยละ	17.29	11	3.45	15.94	3.45	12.64	6.90	3.44	5.7	3.44	2.30	2.30	2.30	1.15	4.59	100	
		32.18					10.34						3.45				

จากตารางที่ 4.3 พบว่า จำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามหัวข้องานวิจัยเรียงลำดับจากมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ 1) การพัฒนาครูและบุคลากร 2) การพัฒนารูปแบบและการจัดการศึกษนอกระบบ และ 3) การบริหารจัดการการศึกษนอกระบบ จำนวน 28, 17, และ 11 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.18, 19.54 และ 12.64 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำนวนของงานวิจัยจำแนกตามหัวข้องานวิจัยในแต่ละสาขาวิชาหรือวิชาเอก พบว่า สาขาวิชาหรือวิชาเอกบริหารการศึกษา ทำการวิจัยครอบคลุมหัวข้องานวิจัยมากที่สุด จำนวน 10 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาครูและบุคลากร 2) การพัฒนารูปแบบและการจัดกิจกรรมการศึกษนอกระบบ 3) การบริหารจัดการการศึกษนอกระบบ 4) ความพึงพอใจ-ขวัญ-กำลังใจ-ของบุคลากร-ของผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 6) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษนอกระบบ 7) ความต้องการการศึกษนอกระบบของประชาชน 8) การประกันคุณภาพของสถานศึกษาการศึกษนอกระบบ 9) การใช้เทคโนโลยี และ 10) อื่นๆ

สาขาวิชาหรือวิชาเอกการศึกษนอกระบบ และ สาขาวิชาหรือวิชาเอกสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ทำการวิจัยครอบคลุมหัวข้องานวิจัยรองลงมา จำนวน 3 ด้านเท่ากัน ได้แก่ 1) การพัฒนาครูและบุคลากร 2) การพัฒนารูปแบบและการจัดกิจกรรมการศึกษนอกระบบ และ 3) ความต้องการการศึกษนอกระบบของประชาชน และ 1) ความพึงพอใจ-ขวัญ-กำลังใจของบุคลากร 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษนอกระบบ และ 3) อื่นๆ ตามลำดับ

สาขาวิชาที่ทำงานวิจัยน้อยที่สุด มี 2 สาขาวิชา คือ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และการปกครองท้องถิ่น นโยบายสาธารณะ บริหารธุรกิจ ทำวิจัย 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.15

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามรูปแบบการวิจัยในแต่ละสาขาหรือวิชาเอก
(N = 87)

สาขาวิชา / รูปแบบการวิจัย	การ วิจัย เชิง สำรวจ	การวิจัย ทดลอง/ เชิง ทดลอง	การวิจัย เชิง ประเมิน	การ วิจัย และ พัฒนา	การวิจัย เชิง สหสัมพันธ์	การวิจัย เชิง ปฏิบัติ การ	การวิจัย แบบ ผสมผสาน วิธี
การบริหารการศึกษา	25			3	7	22	
การศึกษานอกระบบ - การศึกษานอกระบบโรงเรียน - การศึกษาผู้ใหญ่		7 (7)		3 (2) (1)			
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา - เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา - เทคโนโลยีการศึกษา	1 (1)			5 (3) (2)			
เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน/ สารสนเทศ - เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน - คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี - สื่อสารมวลชน	3 (1) (1) (1)						
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา	2				1		
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์				1			
หลักสูตรและการสอน				1			1
การวิจัยและประเมินการศึกษา - การประเมินการศึกษา - การวิจัยและประเมินผล การศึกษา				2 (1) (1)			
การปกครองท้องถิ่น	1						
นโยบายสาธารณะ			1				
บริหารธุรกิจ	1						
รวม	33	7	1	15	8	22	1
ร้อยละ	37.50	7.96	1.14	17.04	9.09	25.00	1.14

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สาขาวิชาหรือวิชาเอกบริหารการศึกษา ใช้รูปแบบการวิจัยมีความหลากหลายมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจ 25 เรื่อง รองลงมา คือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ 22 เรื่อง การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ 7 เรื่อง และการวิจัยและพัฒนา 3 เรื่อง ตามลำดับ

สาขาวิชาหรือวิชาเอกการศึกษานอกระบบ ใช้รูปแบบการวิจัย การวิจัยทดลอง/เชิงทดลอง 7 เรื่อง มากที่สุด รองลงมา คือ การวิจัยและพัฒนา 3 เรื่อง

สาขาวิชาหรือวิชาเอกเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ใช้รูปแบบการวิจัย การวิจัยและพัฒนา 5 เรื่อง รองลงมา คือ การวิจัยเชิงสำรวจ 1 เรื่อง

เมื่อพิจารณารูปแบบการวิจัยในภาพรวมของทุกสาขาวิชาหรือวิชาเอก พบว่า จำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามรูปแบบการวิจัย เรียงลำดับจากมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ การวิจัยสำรวจ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ และการวิจัยและพัฒนา มีงานวิจัย 33 เรื่อง 22 เรื่อง และ 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37.50, 25.00 และ 17.05 ตามลำดับ รูปแบบการวิจัยที่ใช้น้อยที่สุด คือ การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีงานวิจัยรูปแบบละ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.14

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสาขาวิชาหรือวิชาเอก (N = 87) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขาวิชา / วิธีการสุ่มตัวอย่าง	เลือกแบบ เจาะจง	สุ่มอย่าง ง่าย	สุ่มหลาย ขั้นตอน	สุ่มแบบ แบ่งชั้น	ประชากร
การบริหารการศึกษา	23	35		2	9
การศึกษานอกระบบ - การศึกษานอกระบบโรงเรียน - การศึกษาผู้ใหญ่	9 (9)	1 (1)			
เทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษา - เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา - เทคโนโลยีการศึกษา	5 (3) (2)			1 (1)	
เทคโนโลยีสื่อสารมวลชนและ เทคโนโลยีสารสนเทศ - เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน - คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีฯ - สื่อสารมวลชน		1 (1)	1 (1)		1 (1)
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา		3			
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์					1
หลักสูตรและการสอน	1				1
การวิจัยและประเมินการศึกษา - การประเมินการศึกษา - การวิจัยและประเมินผลฯ	2 (1) (1)				
การปกครองท้องถิ่น					1
นโยบายสาธารณะ					1
บริหารธุรกิจ					1
รวม	40	40	1	3	15
ร้อยละ	39.60	39.60	.99	2.97	14.85

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สาขาวิชาหรือวิชาเอกบริหารการศึกษา ใช้วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างหลากหลายวิธีมากที่สุด 4 วิธี ได้แก่ การเลือกแบบเจาะจง การสุ่มอย่างง่าย การสุ่มแบบแบ่งชั้น และการศึกษาจากประชากร

สาขาวิชาหรือวิชาเอกเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง 3 วิธี ได้แก่ การสุ่มอย่างง่าย สุ่มหลายขั้นตอน และการศึกษาจากประชากร

สาขาวิชาหรือวิชาเอกการศึกษานอกระบบ เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และหลักสูตรและการสอน ใช้วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง 2 วิธี เรียงตามลำดับ ได้แก่ การเลือกแบบเจาะจงและการสุ่มอย่างง่าย การเลือกแบบเจาะจงและการสุ่มแบบแบ่งชั้น และ การเลือกแบบเจาะจงและการศึกษาจากประชากร

เมื่อพิจารณาวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมของทุกสาขาวิชาหรือวิชาเอก พบว่า จำนวนและร้อยละของวิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างเรียงลำดับจากมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ การเลือกแบบเจาะจงและการสุ่มอย่างง่ายเท่ากัน จำนวน 40 เรื่อง ใช้ประชากร 15 เรื่อง และสุ่มแบบแบ่งชั้น 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 39.60, 14.85 และ 2.97 ตามลำดับ วิธีการที่ใช้น้อยที่สุด คือ การสุ่มหลายขั้นตอน มีเพียง 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ .99

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามสาขาหรือวิชาเอกและเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
(N = 87) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขาวิชา/เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	แบบทดสอบ/แบบวัด	แบบสังเกต	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	แบบประเมิน	แบบสำรวจรายการ	แบบบันทึก	
การบริหารการศึกษา	6	18	32	23	11	3	10	1
การศึกษานอกระบบ	9	1	5	2				
- การศึกษานอกระบบโรงเรียน	(8)	(1)	(4)	(1)				
- การศึกษาผู้ใหญ่	(1)		(1)	(1)				
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	5		6		1			
- เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	(3)		(4)		(1)			
- เทคโนโลยีการศึกษา	(2)		(2)					
เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน/สารสนเทศ			3					
- เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน			(1)					
- คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีฯ			(1)					
- สื่อสารมวลชน			(1)					
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา			3					
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์			1					
หลักสูตรและการสอน	2		1		1			
การวิจัยและประเมินการศึกษา	1		1		1			
- การประเมินการศึกษา			(1)		(1)			
- การวิจัยและประเมินผลการศึกษา	(1)							
การปกครองท้องถิ่น			1					
นโยบายสาธารณะ			1					
บริหารธุรกิจ			1	1				
รวม	23	19	55	26	14	3	10	1
ร้อยละ	14.46	11.95	34.59	16.35	8.81	1.89	6.29	.63

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สาขาหรือวิชาเอกบริหารการศึกษา ใช้เครื่องมือในงานวิจัยหลากหลายประเภทมากที่สุด 8 แบบ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบประเมิน แบบบันทึก แบบทดสอบ/แบบวัด แบบสำรวจรายการ และแบบสรุปผล

สาขาหรือวิชาเอกการศึกษานอกระบบ ใช้เครื่องมือในงานวิจัยหลากหลายรองลงมา 4 แบบ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แบบทดสอบ/แบบวัด แบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

สาขาหรือวิชาเอกเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หลักสูตรและการสอน และการวิจัยและประเมินการศึกษา ใช้เครื่องมือในงานวิจัยรองลงมา 3 แบบเรียงตามลำดับ ได้แก่ แบบทดสอบ/แบบวัด แบบสอบถาม และแบบประเมิน

เมื่อพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในภาพรวมของสาขาวิชาหรือวิชาเอก พบว่า เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเรียงตามลำดับจากมากที่สุด 4 ลำดับ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ/แบบวัด และแบบสังเกต ตามลำดับ คิดเป็น 55, 26, 23 และ 19 เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ 34.59, 16.35, 14.46 และ 11.95 ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้น้อยที่สุด คือ แบบสรุปผล 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ .63

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

สาขาวิชา	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์														
	ความถี่	ร้อยละ	มัธยฐาน	โคสแคร์ว	ค่า μ / ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน σ / ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การทดสอบค่าที	แปรปรวนทางเดียว/ค่าเอฟ	พิสัยควอไทล์	เปรียบเทียบรายคู่ LSD	เปรียบเทียบรายคู่เชฟเฟ	เปรียบเทียบรายคู่นิวแมนคูนส์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน/สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย	ถดถอยพหุคูณ	ทดสอบขนาดอิทธิพล
หลักสูตรและการสอน					2	2	2	1							
การวิจัยและประเมินการศึกษา		1			2	2	1								
-การประเมินการศึกษา		(1)			(1)	(1)	(1)								
-การวิจัยและประเมินผลการศึกษา					(1)	(1)	(1)								
การปกครองท้องถิ่น					1	1	1								
นโยบายสาธารณะ		1			1	1	1								
บริหารธุรกิจ		1			1	1	1								
รวม	9	33	1	1	61	62	38	16	1	2	3	1	7	2	2
ร้อยละ	3.75	13.75	.42	.42	25.42	25.83	15.83	6.67	.42	.83	1.25	.42	2.92	.83	.83

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สาขาหรือวิชาเอกการบริหารการศึกษา ใช้สถิติในการวิเคราะห์ หลากหลายที่สุด 17 ประเภท คือ ความถี่ ร้อยละ ไคสแควร์ ค่าμ/ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน σ/ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบค่าที แปรปรวนทางเดียว/ค่าเอฟ เปรียบเทียบรายคู่ LSD เปรียบเทียบรายคู่เชฟเฟ่ เปรียบเทียบรายคู่นิวแมนคูนส์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน/สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ถดถอย พหุคูณ และทดสอบขนาดของอิทธิพล

สาขาหรือวิชาเอกสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ใช้สถิติในการวิเคราะห์รองลงมา 9 ประเภท คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าμ/ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน σ/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที แปรปรวนทาง เดียว/ค่าเอฟ เปรียบเทียบรายคู่เชฟเฟ่ และถดถอยพหุคูณ

สาขาหรือวิชาเอกศึกษานอกระบบโรงเรียน ใช้สถิติในการวิเคราะห์รองลงมาอีก 7 ประเภท คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฐาน ค่าμ/ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน σ/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที แปรปรวนทางเดียว/ ค่าเอฟ และพิสัยควอไทล์

เมื่อพิจารณาสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ในภาพรวมของทุกสาขาวิชาหรือวิชาเอก พบว่า จำนวนและร้อยละ ของงานวิจัยจำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ เรียงลำดับจากมากที่สุด 4 ลำดับ ได้แก่ ค่าเบี่ยงเบน σ /ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าμ/ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าที และร้อยละ ได้แก่ 62, 61, 38 และ 33 เรื่องตามลำดับ คิดเป็น ร้อยละ 25.83, 25.42, 15.83 และ 13.75 ตามลำดับ งานวิจัยที่ใช้เพียงสถิติชนิดเดียว คิดเป็นร้อยละ .42 คือ มัชฐาน ไคสแควร์ ค่าμ/ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน σ/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัยควอไทล์ การเปรียบเทียบนิวแมน คูนส์ และ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน/สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบ

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบ พบว่า งานวิจัยครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ซึ่ง สามารถแบ่งได้เป็น 10 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาครูและบุคลากร (ด้านการเรียนการสอน ด้านสารสนเทศ ด้านระบบและการ ดำเนินงาน)
2. การพัฒนารูปแบบและการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ
3. การพัฒนาผู้เรียน
4. การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบ
5. ความพึงพอใจ ขวัญ กำลังใจของบุคลากรและของผู้เรียน
6. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

7. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบ
8. ความต้องการการศึกษานอกระบบของประชาชน
9. การประกันคุณภาพของสถานศึกษาการศึกษานอกระบบ
10. การใช้เทคโนโลยีของบุคลากรและของผู้เรียน

งานวิจัยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาครูและบุคลากร

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูและบุคลากรครอบคลุม 3 ด้าน คือ การเรียนการสอน สารสนเทศ และระบบและการดำเนินงาน จำนวน 28 เรื่อง

1.1 การพัฒนาครูและบุคลากรด้านการเรียนการสอน งานวิจัยที่ศึกษา แบ่งเป็น 7 หัวข้อ จากงานวิจัย จำนวน 15 เรื่อง คือ

1.1.1 การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในวงรอบที่ 1 โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 6 ขั้นตอน และร่วมกันพัฒนาในวงรอบที่ 2 ปรับปรุงพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การนิเทศเพื่อพัฒนาบุคลากร ให้ คำปรึกษา แนะนำ และสังเกตการณ์ ผลการดำเนินการพัฒนา ช่วยให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองดีขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถจัดทำแผนและนำแผนการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้แบบบูรณาการไปใช้ได้ตามขั้นตอนเป็นอย่างดี

1.1.2 การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน ผลการศึกษา พบว่า วงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศสอนแนะ ทำให้ กลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน แต่ผู้ร่วมศึกษา บางคนยังไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ด้านการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่ดี พอ ด้านการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ต้องได้รับการพัฒนาให้ความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้อง ในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ การสอนแนะ ทำให้กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวางแผนจัดกิจกรรม การพบกลุ่ม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน และสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศูนย์ การเรียนรู้ชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้

1.1.3 การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมตามกรอบหลักสูตรการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีองค์ประกอบหลัก 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความรู้สึกพึ่งพากันทางบวกให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียน 2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างผู้เรียน 3) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล 4) ด้านการฝึกฝนทักษะทางสังคมและทักษะการทำงานกลุ่ม 5) ด้านการดำเนินกิจกรรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ 4 ขั้นตอน คือ การคัดปัญหา การเลือกปัญหาที่จะศึกษา การวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการเขียนรายงาน

นอกจากนี้ พบว่า การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ทำให้เกิดทักษะในการเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปใช้สอนจริง ดำเนินการนิเทศการสอน ให้คำปรึกษา และกิจกรรมแก้ไขปรับปรุงจนผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ มาเขียนแผนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือได้ แต่กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ายังไม่สามารถออกแบบแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการได้ จึงดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ซึ่งกำหนดให้มีกรณีศึกษาติดตามผลดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า สามารถเขียนแผนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และออกแบบแผนการสอนแบบร่วมมือได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ

1.1.4 การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้โดยการพบกลุ่มแบบมีส่วนร่วม

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้โดยการพบกลุ่มแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษา พบว่า ในการพัฒนาครูศูนย์การเรียนชุมชนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพบกลุ่ม วงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศการสอน ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ยังมีครูบางส่วนที่ไม่เข้าใจกระบวนการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม จึงมีการดำเนินการในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศการสอน การติดตามการปฏิบัติงาน ทำให้ครูสามารถปรับปรุงตนเองในการจัดทำแผนการเรียนการสอนโดยการพบกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับผู้เรียนได้

1.1.5 การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาครูศูนย์การเรียนชุมชนด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ ในวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาออกโรงเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 (ฉบับปรับปรุง

พ.ศ.2546) เพิ่มมากขึ้น สามารถวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรเพื่อมาเขียนแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ แต่ยังมีครูส่วนน้อยไม่สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ครอบคลุมหัวข้อที่กำหนด และการออกแบบการเรียนรู้ยังไม่สอดคล้องกับผู้เรียน จึงพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติม ทำให้ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความรู้ ความชำนาญในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพของผู้เรียน และสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปจัดกระบวนการเรียนรู้พื้นฐานนอกระบบได้อย่างเหมาะสม

1.1.6 การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านอื่นๆ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ผลการศึกษา พบว่า 1) การพัฒนาครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียน การพัฒนาด้านพฤติกรรมจัดการกระบวนการเรียนรู้ในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ครูได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้ดีขึ้น มีการพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพทางการเรียนและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้น

2) การศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการ พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ นักศึกษา ผู้บริหาร และวิทยากรหรือกรรมการประเมินผลการเทียบโอน มีความเห็นโดยรวมเกี่ยวกับการศึกษาตามอัธยาศัยของศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในด้านการฝึกอบรมจากวิทยากร การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก แต่การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่ระบบหน่วยกิตยังต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบให้ดีขึ้น โดยข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ต้องมีการให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์เรื่องการศึกษาตามอัธยาศัย เกี่ยวกับรูปแบบของการเทียบโอนของศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และการบูรณาการแหล่งเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ เช่น การฝึกอบรมระยะสั้น การศึกษาทางไกล และ e-learning เพื่อที่จะสามารถนำมาใช้กับการศึกษาตามอัธยาศัยได้

1.1.7 แนวทางการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

งานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เป็นการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการศึกษา พบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.08/85.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7446 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 74.46 และ 3) นักเรียนพอใจการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การพัฒนาครูและบุคลากรด้านสารสนเทศ งานวิจัยที่ศึกษา แบ่งเป็น 3 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 3 เรื่อง คือ

1.2.1 การพัฒนาสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายใน

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ผลการศึกษา คือ

1) ได้ระบบสารสนเทศพร้อมคู่มือการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 6 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้ 2) ผลการตรวจสอบคุณภาพของระบบสารสนเทศ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อระบบสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ระบบสารสนเทศมีคุณภาพระดับมากทุกด้าน และผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศในภาพรวมระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน

1.2.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศงานทะเบียนนักศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศงานทะเบียนนักศึกษา ผลการศึกษา คือ การพัฒนาระบบสารสนเทศงานทะเบียนนักศึกษาโดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงาน ทำให้มีระบบสารสนเทศที่ดี มีความถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และสืบค้นได้ง่าย เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่สนใจ

1.2.3 การพัฒนาด้านสารสนเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาด้านสารสนเทศ ผลการศึกษาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เรื่องการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการดำเนินงานจัดสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและการนิเทศภายใน พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองด้านสารสนเทศเป็นอย่างดี แต่ยังมีครูที่ไม่สามารถดำเนินงานพัฒนาด้านสารสนเทศได้ จึงได้มีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการเชิงวิทยากรที่มีความรู้เรื่องการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและการจัดเก็บงานด้านสารสนเทศมาให้ความรู้และนิเทศภายใน ทำให้บุคลากรมีความรู้สามารถพัฒนาตนเองด้านสารสนเทศ และนำความรู้ความสามารถไปพัฒนางานด้านสารสนเทศได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

1.3 การพัฒนาครูและบุคลากรด้านระบบและการดำเนินงาน งานวิจัยที่ศึกษา แบ่งเป็น 9 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 10 เรื่อง คือ

1.3.1 การพัฒนาระบบการนิเทศภายใน

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศภายใน ผลการศึกษา พบว่า มีเครื่องมือในการนิเทศภายในการลงมือปฏิบัติงานด้วยการตรวจแผนการสอน สังเกตการสอน และให้คำปรึกษาผลการปฏิบัติ มีการปฏิบัตินิเทศได้ถูกต้องและมีความต่อเนื่อง การสร้างเสริมกำลังใจ ครูนิเทศเป็นกัลยาณมิตรมากขึ้น และการประเมินการนิเทศ โดยการนิเทศกำกับติดตาม ผลการปฏิบัติมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาระบบการนิเทศภายในด้วยกลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสร้างทีมงาน และการสังเกตการสอน

ทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนและวิธีการสอนที่หลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนสูงขึ้น มีการทำงานอย่างเป็นระบบ ครูมีความมั่นใจและเชื่อมั่นกับผู้ให้การนิเทศมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในแนวทางที่พึงประสงค์

1.3.2 การพัฒนาระบบงานพัสดุ

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานพัสดุ ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ช่วยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพัสดุด้านการจัดหาและการจำหน่ายพัสดุได้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น แต่ยังมีจุดอ่อนในด้านการควบคุมพัสดุที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเมื่อพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศกำกับ ติดตาม ช่วยให้เจ้าหน้าที่พัสดุปฏิบัติงานด้านการควบคุมพัสดุได้ถูกต้อง รวดเร็วและเป็นปัจจุบัน มีการประสานงานที่ระหว่างเจ้าหน้าที่พัสดุและบุคลากร ทำให้ลดปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษาได้

1.3.3 การพัฒนาระบบงานทะเบียน

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานทะเบียน ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยการใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการดำเนินงาน ทำให้บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระบบงานทะเบียนเพิ่มขึ้น มีการตระหนักในการรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การจัดเก็บงานสารสนเทศ การประมวลผล และการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ IT ทั้ง 4 งาน และปฏิบัติงานทะเบียนได้รวดเร็ว ถูกต้อง ตรงกับความต้องการ แต่บุคลากรยังมีปัญหาด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า ในวงรอบที่ 2 จึงใช้กลยุทธ์การกำกับติดตาม ให้บุคลากรได้ฝึกปฏิบัติงานการใช้คอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความชำนาญ และสามารถเรียกใช้ข้อมูลและนำข้อมูลสารสนเทศงานทะเบียนไปใช้ได้ด้วยตนเอง ทำให้บุคลากรมีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีความคล่องตัว เกิดการพัฒนาระบบงานทะเบียนที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจในการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.4 การพัฒนาการดำเนินงานสารบรรณ

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานสารบรรณ ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาในวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การระดมสมอง ปรากฏว่า บุคลากรยังขาดความแม่นยำ ขาดความต่อเนื่อง ต้องใช้เวลานาน เพื่อให้เกิดทักษะในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จึงมีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การระดมสมอง ผู้ร่วมศึกษาสามารถใช้คอมพิวเตอร์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Office) ในการรับ-ส่งหนังสือราชการ หรือติดต่อรับ-ส่งข้อมูลข่าวสารทางราชการ รู้และเข้าใจระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ เป็นอย่างดี ทำให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง รวดเร็ว สะดวก รับ-ส่งได้ไม่จำกัดเวลา

1.3.5 งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ผลการศึกษา พบว่า การใช้กลยุทธ์การประชุมแบบมีส่วนร่วม (AIC) และการปรับระบบ ทำให้บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพิ่มขึ้น ทุกคนแสดงความคิดเห็น ชักถาม ทำความเข้าใจข้อสงสัย ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนสิ่งที่มุ่งหวังจะให้มีการพัฒนา เลือกประเด็นพัฒนา วิเคราะห์ผลกระทบ แสวงหาผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งจะร่วมมือพัฒนาระบบการทำงานให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีความพร้อมในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ทั้ง 6 มาตรฐาน อยู่ในระดับมาก

1.3.6 กลยุทธ์การนำเสนองาน

งานวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การนำเสนองาน ผลการศึกษา พบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.50/81.60 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมของพนักงานราชการสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะการปฏิบัติงานของพนักงานราชการหลังการฝึกอบรมมีทักษะปฏิบัติร้อยละ 91.83 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 และ 4) ความพึงพอใจของพนักงานราชการต่อกระบวนการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

1.3.7 การใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า 1) โปรแกรมบทเรียนเพื่อฝึกอบรมครูที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.92/83.67 2) โปรแกรมบทเรียนเพื่อฝึกอบรมครู มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.6297 แสดงว่า ครูที่เข้ารับการอบรมมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 62.97 และ 3) ครูที่เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมด้วยโปรแกรมบทเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทุกข้อโดยมี 4 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โปรแกรมบทเรียนช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เข้าอบรม ผู้เข้าอบรมสามารถอ่านและทำความเข้าใจในเนื้อหาได้ด้วยตนเอง พื้นหลังที่ใช้ในโปรแกรมบทเรียนไม่รบกวนสายตา และโปรแกรมบทเรียนทำให้ผู้เข้าอบรมมีความสุขในการเรียน

1.3.8 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบ

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบ ผลการศึกษา พบว่า 1) การหาประสิทธิภาพชุดการฝึกอบรมแบบรายบุคคล และแบบกลุ่ม แต่ละหน่วยการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ตามที่ตั้งไว้ 2) คะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และ 4) การติดตามการฝึกอบรมมี

แนวโน้มที่จะพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นในทุกด้าน คือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านการนำไปใช้

1.3.9 การพัฒนาแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

งานวิจัยการพัฒนาแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความเมตตากรุณาและความยุติธรรมของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษาพบว่า 1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม จำนวนด้านละ 20 ข้อ รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .24 ถึง .78 2) ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .80 ขึ้นไปค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความยุติธรรมและรวมทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .74, .47, .75 และ 1.00 ตามลำดับ 3) ค่าความเชื่อมั่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความยุติธรรมและรวมทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89, .91, .86 และ .89 ตามลำดับ 4) เกณฑ์ปกติของแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ในรูปคะแนนที่ปกติ แยกรายด้าน ด้านความรับผิดชอบ มีคะแนนที่ปกติตั้งแต่ T22-T57 ด้านความเมตตากรุณา มีคะแนนที่ปกติตั้งแต่ T22-T55 ด้านความยุติธรรม มีคะแนนที่ตั้งแต่ T22-T57 และรวมทุกด้านมีคะแนนที่ปกติตั้งแต่ T27-T64 และ 4) การศึกษาระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมแบบอิงเกณฑ์มีผลดังนี้ (1) ครูที่ตอบอยู่ในระดับเหนือเกณฑ์มากที่สุดคือ ด้านความเมตตากรุณา ระดับตามเกณฑ์มากที่สุดคือ ด้านความยุติธรรม และระดับก่อนเกณฑ์มากที่สุดคือ ด้านความเมตตากรุณาและด้านความยุติธรรม (2) ภาพรวมครู ค่าเฉลี่ยที่ตอบแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ระดับเหนือเกณฑ์ทุกด้าน ครูที่ตอบอยู่ระดับเหนือเกณฑ์มากที่สุดคือ ด้านความยุติธรรม ระดับตามเกณฑ์มากที่สุดคือ ด้านความรับผิดชอบ และไม่พบครูที่ตอบระดับก่อนเกณฑ์

2. การพัฒนารูปแบบและการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ ครอบคลุม 2 ด้าน คือ การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ และการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ จำนวน 17 เรื่อง

2.1 การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ งานวิจัยที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 2 เรื่อง คือ

2.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ผลการศึกษา พบว่า

1) ขั้นตอนสร้างรูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันระดับมากที่สุด และขั้นตอนประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ พบว่า มีความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สูงกว่าผู้บริหารที่มีความคิดเห็นในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทุกองค์ประกอบ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 138 ข้อ และมีจำนวน 1 ข้อ ที่ไม่แตกต่างกัน

2) รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบที่พัฒนาขึ้น มี 8 องค์ประกอบ คือ

(1) ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา เป็นการผสมผสานความเชื่อและความคิดของปรัชญาเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) หลักสูตร มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับสภาพปัญหาผู้เรียน เน้นคุณธรรม จริยธรรม (3) การจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดวิธีการเรียนรู้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพร้อมในการจัดแบบชั้นเรียนมากกว่าวิธีอื่นๆ (4) การประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ คุณธรรม จริยธรรม และผู้เรียนต้องได้รับการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (5) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์และการเทียบระดับการศึกษา ให้ผู้เรียนนำความรู้ ประสบการณ์ที่สะสมไว้มาเทียบโอน เพื่อศึกษาต่อในระดับเดียวกันหรือระดับที่สูงขึ้น (6) การบริหารและการจัดการศึกษา ต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษานอกระบบ (7) กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้เรียนในวัยเรียนที่มีปัญหาในด้านต่างๆ ผู้ที่ออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยเหตุใดก็ตาม (8) การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน ต้องให้การสนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรหลาน ร่วมกิจกรรมและสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน

3) ปัจจัยและเงื่อนไขที่สนับสนุนให้การจัดการศึกษานอกระบบสำเร็จ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ต้องร่วมกันกำหนดนโยบาย ให้ความรู้ความเข้าใจจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือปฏิบัติ

4) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้ไปประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 61.90 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความพร้อมมากที่สุด โดยผู้บริหารให้ความคิดเห็นว่าครูและบุคลากรการศึกษาต้องการความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบ

2.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการองค์กรเครือข่ายการจัดการศึกษานอกระบบในชุมชน ผลการศึกษา พบว่า

- 1) รูปแบบการจัดการองค์กรเครือข่าย มีปัจจัยหลัก 2 ด้าน คือ
 - 1.1) ปัจจัยหลักด้านการสร้างเครือข่าย มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่
 - (1) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน
 - (2) รูปแบบการรวมตัวขององค์กรเครือข่าย
 - (3) ระดับความร่วมมือขององค์กรเครือข่าย
 - 1.2) ปัจจัยหลักด้านการบริหารเครือข่าย มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่
 - (1) หลักการของการทำงานแบบเครือข่ายความร่วมมือ
 - (2) แนวทางการจัดการองค์กรเครือข่าย
 - (3) ขั้นตอนกระบวนการและความร่วมมือขององค์กรเครือข่าย
 - (4) การสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันขององค์กรเครือข่าย

2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการองค์กรเครือข่าย พบว่า สามารถปฏิบัติได้ในระดับดีมากทุกปัจจัยหลักและองค์ประกอบย่อย ส่วนการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้ปฏิบัติงานที่เป็นเครือข่ายการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ทุกปัจจัยหลักและองค์ประกอบย่อย มีความเหมาะสมในระดับมาก

2.2 การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ แบ่งเป็น 4 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 15 เรื่อง คือ

2.2.1 การศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดกระบวนการเรียนรู้

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในกระบวนการจัดการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษา พบว่า

1) สภาพในการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ครูศูนย์โรงเรียนชุมชนมีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการสอนเสริม และการทำโครงการ เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของประชากร พบว่า

เพศต่างกัน มีความเห็นต่อสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไม่แตกต่างกัน

อายุต่างกัน พบว่ามีการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านการพบกลุ่ม การทำโครงการ การสอนเสริม และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

วุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่ามีการสอนเสริมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพบกลุ่ม การใช้กิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำโครงการ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

ประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่าในภาพรวมการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพบกลุ่ม การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการทำโครงการและการสอนเสริมไม่แตกต่างกัน

2) ปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า ครูศูนย์การศึกษาชุมชน เห็นว่าในภาพรวมมีปัญหาาระดับปานกลาง และระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบตรงกันว่า ด้านการพบกลุ่มและการสอนเสริมมีปัญหา ส่วนด้านการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องและการทำโครงการมีงานวิจัยเพียง 1 เรื่อง พบว่ามีปัญหา นักศึกษา เห็นว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีปัญหาในภาพรวมระดับปานกลาง และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยดังกล่าวมีปัญหาทุกด้านทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัย เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของประชากร พบว่า

เพศต่างกันและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไม่แตกต่างกัน

อายุต่างกัน มีงานวิจัย 1 เรื่อง พบว่า ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพบกลุ่ม การทำโครงการ การสอนเสริม และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีงานวิจัย 3 เรื่อง ศึกษาเรื่องนี้ งานวิจัย 1 เรื่อง พบว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีปัญหาไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน งานวิจัย 1 เรื่อง พบว่า ครูเห็นว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีงานวิจัยอีก 1 เรื่อง พบว่า ครูเห็นว่าปัญหาการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัย 1 เรื่อง เสนอแนวทางการส่งเสริมการเรียนการสอน ได้แก่ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรโดยจัดให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและวิถีชีวิตของนักศึกษาให้มากขึ้น และส่งเสริมอินเทอร์เน็ตเพื่อสังคมแห่งการเรียนรู้

2.2.2 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย

งานวิจัยที่ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย ผลการศึกษา พบว่า

1) แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ครูมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและวิชาเอก ผลการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแนวทางในการแก้ไข ด้านหลักสูตร ได้แก่ การประชุมชี้แจง รับฟัง และอภิปรายปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การกำหนดเนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับประสบการณ์เดิม ความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการแสดงสาธิตสื่อการสอนที่น่าสนใจ และพัฒนาให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ส่วนด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในห้องเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2) แนวการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ควรมีการวางแผนเพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยพิจารณาทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ รวมถึงการควบคุม รวมอำนาจ และกระจายอำนาจของผู้บริหารอย่างชัดเจน มีการแบ่งโครงสร้างตามหน้าที่ กิจกรรม กลุ่มเป้าหมาย และความแตกต่างของพื้นที่อย่างเหมาะสม ควรมีกระบวนการและลำดับขั้นการปฏิบัติงานที่ชัดเจนทุกขั้นตอน มีความต่อเนื่อง สอดคล้อง และมีการประสานงานกันภายในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาทุกแห่งและทุกระดับ มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเข้ามาปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งต้องมีความโดดเด่นและเชี่ยวชาญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การได้คิดเอง ทำเอง การเรียนรู้จากสื่อประสม รวมถึงการฝึกแก้ปัญหา เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และต้องมีทิศทาง รูปแบบการดำเนินกิจกรรม และการบริหารจัดการอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาการพิเศษ และเครือข่ายภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

นอกจากนั้นผลการศึกษายังพบว่า ปัจจัยที่ทำให้การจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมขาดประสิทธิภาพ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกัน การทำงานแบบตั้งรับมากเกินไป การขาดแคลนอัตรากำลัง ความไม่ต่อเนื่องของการจัดกิจกรรม ความสนใจและความถนัดของผู้บริหาร ความไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ความมั่นใจในอาชีพของนักวิชาการหรือวิทยากรนำชม องค์กรความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมของบุคลากร ความสนใจ ความใส่ใจ รวมถึงการเห็นคุณค่าของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสุขภาพกลุ่มสตรีแม่บ้าน

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสุขภาพกลุ่มสตรีแม่บ้าน ตามแนวทางการศึกษาตามอัยาศัย ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มสตรีแม่บ้านต้องการให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ โดยมีการจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ เป็นกิจกรรมที่ทำให้มีความสุข เน้นให้ได้ลงมือปฏิบัติจริงสอดคล้องกับบริบทชุมชน ส่วนกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น พบกระบวนการซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1) การศึกษาสภาพปัญหา ขั้นที่ 2) การระดมสมอง ขั้นที่ 3) การวางแผน ขั้นที่ 4) การดำเนินการ และขั้นที่ 5) การประเมินผล ส่วนผลที่เกิดขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า กลุ่มแม่บ้านมีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ มีความคาดหวังในความสามารถของตนเอง มีความคาดหวังในผลลัพธ์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ การได้รับแรงสนับสนุนจากสังคม และมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมดีขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว

4) การจัดการศึกษานอกระบบสำหรับกลุ่มอาชีพ

แนวทางการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับกลุ่มอาชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะของประชากร 1) เพศหญิงมากที่สุด อายุระหว่าง 41 – 45 ปี 2) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา 3) ประกอบอาชีพเกษตรกร 4) รายได้ต่อเดือนระหว่าง 2,000 – 5,000 บาท 5) ระดับความสนใจในการศึกษานอกระบบอยู่ในระดับมาก โดยสนใจฝึกอาชีพระยะสั้นแบบไม่มีใบประกาศนียบัตรมากที่สุด อาชีพที่สนใจมากที่สุดคือ การทำขนมและอาหาร และ 6) ข้อเสนอแนะในการจัด ได้แก่ รัฐควรจัดการศึกษานอกระบบให้ฟรี และควรจัดหลักสูตรต่าง ๆ ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนที่พลาดโอกาสการศึกษาในวัยเด็ก

2.2.3 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน มี 7 เรื่อง พบว่า

1) ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้จากการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ พบว่า ผู้ป่วยติดยาเสพติดมีระดับพฤติกรรมแบบพึงพาหลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาโดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยทำการทดลองกับบุคลากรในองค์กรธุรกิจขนาดกลาง พบว่า 1) กลุ่มทดลอง ภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มทดลองภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มทดลองภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมมีพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมในระดับมาก และ 4) กลุ่มทดลองภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมมีระดับความคิดเห็นต่อการประเมินการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

3) ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกเชิงวิพากษ์ พบว่า 1) ระดับจิตสำนึกเชิงวิพากษ์ของเยาวชนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรม มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ระดับจิตสำนึกเชิงวิพากษ์ระหว่างเยาวชนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) การศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตโดยใช้หลักการนีโอฮิวแมนนิสและสัญญาแห่งการเรียนรู้ พบว่า การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตโดยใช้หลักการนีโอฮิวแมนนิสและสัญญาแห่งการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้ 1) รูปแบบ มีองค์ประกอบ คือ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการ และ (4) การประเมินผล 2) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มทดลองมีสุขภาวะทางจิตที่ดีกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ พบว่า ปัจจัยที่สำคัญมี 3 อย่าง ได้แก่ สถานที่ แหล่งความรู้และสื่อการเรียนรู้ และระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

5) ผลการจัดกิจกรรมที่มีต่อคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่

5.1) ผลการจัดกิจกรรมตามหลักวิธีคิดแบบวิภังชวาทเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจรรณญาณสำหรับครู พบว่า หลังการเข้าร่วมกิจกรรม ครูที่เข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจรรณญาณสูงกว่าครูที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

5.2) ผลการใช้กิจกรรมเยาวชนสร้างสรรค์ที่มีต่อการปลูกฝังความเป็นผู้นำที่พึงประสงค์ในสมาชิกศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น พบว่า กิจกรรมเยาวชนสร้างสรรค์ มี 8 กิจกรรม ได้แก่ (1) กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (2) กิจกรรมนีโอฮิวแมนนิส (3) กิจกรรมกระจกเงา (4) กิจกรรมอัจฉริยะสร้างได้ (5) กิจกรรมชีวิตจิตชีวิตสะอาด (6) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ (7) กิจกรรมพลังการดูแลกัน และ (8) กิจกรรมพลังความคิดสร้างสรรค์ มีผลทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับการปลูกฝังความเป็นผู้นำที่พึงประสงค์ นอกจากนั้นยังช่วยเพิ่มความรู้อื่นๆ ทัศนคติ และพฤติกรรมให้กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมเยาวชนสร้างสรรค์ในระดับมาก

5.3) ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเยาวชน พบว่า

เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเยาวชนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.4 การพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบแก่เด็กเร่ร่อน ด้านการปรับสภาพร่างกาย อารมณ์และสังคม การฝึกทักษะชีวิต การมีคุณธรรม จริยธรรม การรู้จักตระหนักในตนเอง และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมนั้น ผลการศึกษาพบว่า ในทางปฏิบัติบุคลากรที่ดำเนินการมีผลการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีผลการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษานอกระบบให้เด็กเร่ร่อนรู้จักตระหนักในตนเองและสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำรงชีวิตของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน พบว่า ด้านบุคลากรมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวัสดุอุปกรณ์เท่านั้นที่มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยด้านงบประมาณมีปัญหามากที่สุด นอกจากนั้นยังพบว่า ผลการปฏิบัติงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบแก่เด็กเร่ร่อนมีความสัมพันธ์กับการเป็นบุคลากรสังกัดหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ หน่วยงานที่จัดการศึกษาภาครัฐและภาคเอกชนควรให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบแก่เด็กเร่ร่อน และควรจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ เช่น การเพิ่มจำนวนบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น การพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้บุคลากรด้วยการฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับลักษณะงาน การปฏิบัติงานควรให้ความสำคัญกับการทำงานในลักษณะสหวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับเด็กเร่ร่อน

3. การพัฒนาผู้เรียน

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน ครอบคลุม 2 ด้าน คือ การพัฒนาผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ และการพัฒนาผู้เรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 3 เรื่อง คือ

3.1 การพัฒนาผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์

งานวิจัยการพัฒนาผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์

3.1.1 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

งานวิจัยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการศึกษา พบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.40/82.00 และ 2) ผู้เรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนไม่แตกต่างกับผู้เรียนที่เรียนกับวิทยากร

3.1.2 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

งานวิจัยการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ผลการศึกษา พบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.43/82.38 ตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด 2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจต่อการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

3.2 การพัฒนาผู้เรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์

งานวิจัยการพัฒนาผู้เรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์เท่ากับ 84.80/84.00 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่ใช้สื่อวีดิทัศน์สูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์สูงกว่าผู้เรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบ

งานวิจัยที่ศึกษาด้านการบริหารจัดการการศึกษานอกระบบ แบ่งเป็น 4 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 11 เรื่อง คือ

4.1 ผลการบริหารจัดการ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ ผลการศึกษาการบริหารจัดการมีทั้งในภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

4.1.1 ผลการบริหารจัดการ

1) ในภาพรวม พบว่า การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 เรื่อง และระดับปานกลาง จำนวน 2 เรื่อง และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศูนย์การเรียนชุมชนที่มีสถานที่ตั้งแตกต่างกัน พบว่าในภาพรวมมีการดำเนินการบริหารจัดการแตกต่างกัน มีที่ไม่แตกต่างกัน 1 เรื่อง

2) เป็นรายด้าน พบว่า

2.1) จำแนกการบริหารจัดการตามมาตรฐานศูนย์การเรียนชุมชน การบริหารจัดการด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก 1 เรื่อง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากตามลำดับ คือ การบริหารจัดการด้านปัจจัย ด้านผลผลิต และด้านกระบวนการ และมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง 1 เรื่อง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารจัดการด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย และด้านผลผลิต และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศูนย์การเรียนชุมชนที่มีที่ตั้งต่างกัน พบว่า มีการบริหารจัดการด้านกระบวนการ และด้านปัจจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 สำหรับปัจจัยด้านผลผลิตไม่แตกต่างกัน

2.2) *จำแนกการบริหารจัดการตามลักษณะงาน* ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีการปฏิบัติสูงที่สุดด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วม เป็นลำดับสุดท้าย

4.1.2 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน มีดังนี้

1) *จำแนกตามมาตรฐานศูนย์การเรียนรู้ชุมชน*

1.1) ด้านปัจจัยโดยภาพรวม พบว่า สภาพอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตั้งอยู่ห่างไกลชุมชน อาคารไม่เป็นเอกเทศ สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและไม่มีข้อมูลสารสนเทศ

1.2) ด้านกระบวนการโดยภาพรวม พบว่า ไม่ได้มีการสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการของคนในชุมชน ไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ ไม่มีระบบนิเทศติดตามผลภาคีเครือข่ายไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุประจํา ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3) ด้านผลผลิตโดยภาพรวม พบว่า ผู้รับบริการไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่มีทักษะความรู้พื้นฐาน ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบถ้วนทุกกิจกรรม ไม่ได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองในการสร้างงาน อาชีพ ไม่เคารพกฎ ระเบียบ ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้นในการรับความรู้ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา นักศึกษาสอบตกเป็นจำนวนมาก ไม่มีความตระหนักในคุณค่าหรือประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนรู้

2) *จำแนกตามความคิดเห็นของข้าราชการ พนักงานราชการ และครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน* พบว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ และครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

3) *จำแนกตามบทบาทและอำนาจหน้าที่* พบว่า ด้านการปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ส่วนด้านที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.2 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษา พบว่า

4.2.1 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยการทำงานรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร และสื่อ

วัสดุ อุปกรณ์ ส่วนปัจจัยสิ่งแวดล้อมรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ บรรยากาศการทำงาน เทคโนโลยี และสภาพสังคม ชุมชน

4.2.2 การบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อันดับสุดท้ายคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2.3 ปัจจัยส่วนบุคคลตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาและประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยการทำงาน และปัจจัยสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ความต้องการของครูต่อการบริหารจัดการงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษา พบว่า ครูมีความต้องการทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการด้านการบริหารงานวิชาการมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

ความต้องการครู ทั้งในภาพรวมและรายด้าน คือ

1) ด้านการบริหารงานวิชาการ รวมทุกขั้นตอน ความต้องการในขั้นตอนการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ขั้นตอนการวางแผน และขั้นตอนการปรับปรุง แก้ไขและนำไปใช้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการของครู ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น มีการดำเนินการจัดทำกรวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษานอกโรงเรียนในทุกๆระดับ และมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน และแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ควรมีการวิเคราะห์ SWOT เพื่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ควรมีการ ดำเนินการวัดผล ประเมินผลการจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ และควรมีการนำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2) ด้านการบริหารงานทั่วไป รวมทุกขั้นตอน ความต้องการในขั้นตอนการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ขั้นตอนการวางแผนและขั้นตอนการปรับปรุง แก้ไขและนำไปใช้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการของครู ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ควรมีการพัฒนาอาคารสถานที่ วัสดุ และครุภัณฑ์ของศูนย์การเรียนให้มีความพร้อม เรียบร้อย สวยงาม เหมาะสมกับการเป็นสถานศึกษา และควร มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงาน พบว่า ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายที่จัดการศึกษาใน ระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ควรมีการดำเนินงานด้านธุรการอย่าง

ถูกต้อง เป็นระเบียบ แยกแฟ้มเอกสารตามภารกิจงานสะดวกต่อการค้นหา โดยยึดหลักการทำงาน 5 ส เป็นหลัก และควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่หลากหลายประเภท ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์

3) ด้านการบริหารงานงบประมาณ รวมทั้งขั้นตอน ความต้องการในขั้นตอนการปฏิบัติมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ขั้นตอนการปรับปรุง แก้ไขและขั้นตอนการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการของครู ด้านการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ มีการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน โครงการอย่างถูกต้อง โปร่งใสเป็นธรรม คณะกรรมการสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมรับรู้ รับทราบในการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณ มีระบบการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่มีคุณภาพ และแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงาน พบว่า ควรมีการดำเนินการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ควรมีการจัดทำทะเบียนคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และควรมีการจัดทำทะเบียนคุมการเงิน บัญชี พัสดุ และสินทรัพย์ที่ถูกต้องตามระเบียบ

4.4 แนวทางการนำยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษานอกระบบมาใช้พัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษานอกระบบ ผลการศึกษา พบว่า

4.4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและทั่วถึง สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวมเป็นจริงอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดกิจกรรมให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการยกระดับการศึกษาแก่กลุ่มวัยแรงงาน ปัญหาที่พบคือ กลุ่มเป้าหมายไม่ค่อยเห็นความสำคัญของกิจกรรมการจัดการศึกษา แนวทางการนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ การศึกษานอกโรงเรียนควรมีจุดศูนย์กลาง เช่น มีวันมอบวุฒิบัตรแก่ผู้ที่จบการศึกษารวมกัน และมีการทำข่าวของหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

4.4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ การเรียนมุ่งแก้ปัญหา สร้างชีวิตใหม่ สะสมผลการเรียนและเทียบโอนได้ สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวมเป็นจริงอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยมีการดำเนินการให้ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียนและเทียบโอนได้ ปัญหาที่พบ คือ ผู้เรียนขาดความเข้าใจในการเทียบโอนทางการศึกษา แนวทางการนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ ควรมีการปฐมนิเทศ และชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ อีกทั้งเทียบระดับการศึกษาให้ผู้เรียนทราบพร้อมกัน

4.4.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การขยายและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวมเป็นจริงอยู่ในระดับมาก โดยมีการส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ปัญหาที่พบ คือ ขาดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในพื้นที่ห่างไกล แนวทางการนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ ครู การศึกษานอกระบบควรส่งเสริมการเรียนให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยการให้เกียรติแก่หน่วยงานต่างๆ เช่น ติดป้ายประกาศ หรือประกาศเกียรติคุณให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของการศึกษานอกโรงเรียน

4.4.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวมเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณชน โดยผ่านสื่อที่หลากหลายเพื่อจูงใจให้หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมกิจกรรม ปัญหาที่พบ คือ การประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนยังมีน้อย และภาคีเครือข่ายส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมกับการศึกษานอกโรงเรียน แนวทางการนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา เป็นต้น เพื่อดึงดูดความสนใจ และความร่วมมือของภาคีเครือข่าย

4.4.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 คือ การปรับระบบบริหาร มุ่งบริการที่มีคุณภาพ สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวมเห็นด้วยและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก โดยมีการพัฒนาผู้นำในองค์กรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ ปัญหาที่พบ คือ ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนยังขาดการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษา แนวทางการนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ ศูนย์การเรียนรู้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเชิญอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านการศึกษา และนักศึกษาฝึกงานของแต่ละมหาวิทยาลัยเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

5. ความพึงพอใจ ขวัญ กำลังใจของบุคลากรและของผู้เรียน

งานวิจัยที่ศึกษาความพึงพอใจ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมถึงความท้อแท้ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาของนักศึกษา แบ่งเป็น 5 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 9 เรื่อง

5.1 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

งานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษา พบว่า

โดยรวมและรายด้าน บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความคาดหวัง ผลตอบแทน และวิธีสู่จุดมุ่งหมาย

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรและวัฒนธรรมองค์กรศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความสัมพันธ์ทางบวกโดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรและการใช้อำนาจของ ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความสัมพันธ์กันทางบวก

5.2 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรการศึกษานอกโรงเรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรการศึกษานอกโรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า

5.2.1 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพการทำงาน ด้านโอกาสก้าวหน้า และด้านความมั่นคงในการทำงาน ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานระดับปานกลาง คือ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ

5.2.2 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษานอกโรงเรียนที่มีเพศ และ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ที่มีตำแหน่ง ต่างกัน มีระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ความพึงพอใจของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ

งานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ผลการศึกษา พบว่า

5.3.1 นักศึกษานอกระบบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษานอกระบบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมี ความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และด้านการบริหารจัดการทั่วไปมีค่าคะแนน เฉลี่ยต่ำสุด ขณะที่นักศึกษาระดับมัศึกษามีความพึงพอใจเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัด กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการพบกลุ่ม ด้านการทำโครงการ และด้านการสอนเสริม ตามลำดับ

5.3.2 นักศึกษานอกระบบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาศึกษาตอนต้น และตอนปลายมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน

5.4 คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานราชการ

งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานราชการ ผลการศึกษา พบว่า

5.4.1 ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานราชการ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า พนักงานราชการมีคุณภาพชีวิตการทำงานในด้านองค์ประกอบที่เป็นเงื่อนไขการทำงาน และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานอยู่ในระดับมาก

5.4.2 คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานราชการที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการทำงาน สาขาการศึกษาที่จบ และรายได้ที่ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามรายองค์ประกอบ พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตการทำงานที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

- 1) พนักงานราชการหญิงมีคุณภาพชีวิตการทำงานในองค์ประกอบที่เป็นเงื่อนไขการทำงานสูงกว่าพนักงานราชการชาย
- 2) พนักงานราชการชายมีคุณภาพชีวิตการทำงานในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานสูงกว่าพนักงานราชการหญิง
- 3) พนักงานราชการที่จบในสาขาอื่นที่ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์มีคุณภาพชีวิตการทำงานในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานและสภาพของการทำงานสูงกว่าพนักงานราชการที่จบสาขาศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้ ได้นำไปสู่การสนทนากลุ่มย่อย พบว่าเหตุผลที่สนับสนุนให้พนักงานราชการที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าพนักงานราชการที่จบสาขาศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ คือ ลักษณะงานที่ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ มีความหลากหลายและท้าทาย เพราะเป็นสิ่งที่ไม่เคยทราบและศึกษามาในขณะที่เรียน และสภาพการทำงานที่มีความยืดหยุ่นและความอิสระ ไม่คาดหวังว่างานการศึกษาจะเป็นเช่นนี้
- 4) พนักงานราชการที่มีรายได้ต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านองค์ประกอบที่เป็นเงื่อนไขการทำงานต่างกัน โดยพนักงานที่มีรายได้ 12,501-15,000 บาท มีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านองค์ประกอบที่เป็นเงื่อนไขการทำงานสูงสุด

5.5 ความతోแท้ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

งานวิจัยเกี่ยวกับความతోแท้ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ผลการศึกษา พบว่า

5.5.1 ความతోแท้ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับต่ำ

5.5.2 ความతోแท้ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจำแนกตามเพศ สถานภาพการสมรส และ ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความతోแท้ไม่แตกต่างกัน

6. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

งานวิจัยที่ศึกษาภาวะผู้นำ แบ่งเป็น 3 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 5 เรื่อง คือ

6.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

งานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ผลการศึกษา พบว่า

ภาพรวม ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก

จำแนกตามรายด้าน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเป็นผู้มีบารมี ด้านการเป็นผู้สร้างแรงดลใจ ด้านการเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นรายบุคคล และด้านการเป็นผู้กระตุ้นการใช้ปัญญา

จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์และวุฒิการศึกษา ด้วยการทดสอบหาขนาดของผลต่าง พบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันระดับมาก ยกเว้นประสบการณ์ แตกต่างกันระดับปานกลาง แต่วุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์กับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูในสังกัด ในภาพรวมและรายด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง

6.2 พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร

งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร ผลการศึกษา พบว่า

ภาพรวม ผู้บริหารมีพฤติกรรมผู้นำอยู่ในระดับมาก

จำแนกตามรายด้าน ผู้บริหารมีพฤติกรรมผู้นำอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านการเข้าสังคม ด้านการประสานงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการโน้มน้าวจิตใจ และด้านการให้ความช่วยเหลือ ตามลำดับ

ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับค่อนข้างสูง โดยบุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านส่งเสริมการจัด

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

6.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

งานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษา พบว่า

ภาพรวม ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

จำแนกตามรายด้าน ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการบริการ และด้านวิชาการ

เพศ นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบ

งานวิจัยที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบของผู้เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 3 เรื่อง คือ

7.1 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

งานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ผลการศึกษา พบว่า ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาทางการศึกษาของชุมชน จัดทำแผนงานให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของชุมชนในการพัฒนาการศึกษา แต่เกือบครึ่งไม่ได้หาวิธีการดำเนินงานทางการศึกษา และบางส่วนไม่ได้กำหนดเป้าหมายของการวางแผน ไม่ได้ให้การสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการวางแผน สำหรับการประสานงาน ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมช่วยเหลือประสานงานระหว่างหน่วยงานกับชุมชน สนับสนุนกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างครูศูนย์การเรียนชุมชนกับชุมชนในพื้นที่ แต่เกินครึ่งที่ไม่ได้จัดให้มีผู้ประสานงานทำหน้าที่ผู้บริหาร

7.2 การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

งานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษา พบว่า

7.2.1 คณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปริมาณการมีส่วนร่วม เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การระดมทรัพยากร การประสานงานและประชาสัมพันธ์ และการกำกับติดตาม

7.2.2 คณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในภาพรวมและรายกิจกรรมทุกด้านอยู่ในระดับน้อย

7.2.3 คณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยแตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า คณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นเพศหญิง การศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งผู้อำนวยการ/หัวหน้ากองการศึกษา และมีระยะเวลาใน การดำรงตำแหน่งมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยโดยรวมสูงสุด ส่วนคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุ ระดับชั้น เทศบาล-องค์การบริหารส่วนตำบล และรายได้เทศบาล-องค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีระดับการมีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไม่แตกต่างกัน

7.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า

ภาพรวม ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

พิจารณาแต่ละงาน ชุมชนมีส่วนร่วมในงานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและงานการศึกษาเพื่อ พัฒนาทักษะชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนงานการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน และงานการศึกษาขั้น พื้นฐาน ชุมชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วม 4 ด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงานและด้าน การแสวงหาทรัพยากรชุมชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ส่วนด้านการวางแผนและด้านการประเมินผล ชุมชน มีส่วนร่วมน้อย

แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยต้องส่งเสริมให้ชุมชนหรือตัวแทนของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน โดยการ เชิญตัวแทนจากชุมชนเข้าร่วมในการประชุมวางแผนการดำเนินงานทุกครั้ง กำหนดให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในการ เข้าร่วมพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และเป็นพี่ปรึกษาในการดำเนินการจัดหางบประมาณ จัดทำโครงการ เพื่อระดมทุนในการจัดการเรียนการสอนจากองค์กรต่าง ๆ ให้มีสิทธิในการเสนอแนะ กำหนดแนวทางการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ หรือโครงการต่างๆ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของชุมชน และให้เกิด ประโยชน์กับประชาชนในชุมชนมากที่สุด กำหนดให้ผู้ที่ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาได้ร่วมเป็น คณะกรรมการประเมินคุณภาพครูและนักเรียน คณะกรรมการศูนย์เป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่ ทำให้เห็นถึงวิธีการทำงาน ของครูและวิธีการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน กำหนดให้มีส่วนร่วมประเมินผู้เรียนว่ามีคุณภาพและเข้าใจ บทเรียนมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนต่อไป

8. ความต้องการการศึกษานอกระบบของประชาชน

งานวิจัยงานวิจัยที่ศึกษาความต้องการการศึกษานอกระบบของประชาชน แบ่งเป็น 2 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 2 เรื่อง คือ

8.1 ความต้องการการศึกษาตามอัธยาศัยของชุมชน

งานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการศึกษิตตามอัธยาศัยของชุมชน ผลการศึกษา พบว่า ชุมชนมีความต้องการการศึกษิตตามอัธยาศัยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การเรียน และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8.2 ความต้องการและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของบ้านหนังสือ

งานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของบ้านหนังสือ มีจำนวน 1 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า ผู้มาใช้บริการต้องการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษิตนอกระบบโรงเรียนและการศึกษิตตามอัธยาศัยในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของประชากร พบว่า

อายุที่ต่างกัน ต้องการกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษิตนอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การมีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์ การจัดการและสภาพแวดล้อม และการประเมินผล ส่วนกิจกรรมทางการศึกษิตตามอัธยาศัยต้องการด้านการจัดกิจกรรมและเนื้อหา การมีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์ การจัดการและสภาพแวดล้อม และการประเมินผลต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับการศึกษาต่างกัน ต้องการกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษิตนอกระบบโรงเรียนด้านการมีส่วนร่วม ส่วนการศึกษาตามอัธยาศัยต้องการมีส่วนร่วม และการประเมินผลต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาชีพต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษิตนอกระบบโรงเรียนด้านการมีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์ การจัดการและสภาพแวดล้อม และการประเมินผล ส่วนการศึกษาตามอัธยาศัยด้านการจัดกิจกรรมและเนื้อหา การมีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์ การจัดการและสภาพแวดล้อม และการประเมินผลต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระบบการศึกษาต่างกัน ต้องการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษิตนอกระบบโรงเรียนและการศึกษิตตามอัธยาศัยด้านการจัดกิจกรรมและเนื้อหา การมีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์ การจัดการและสภาพแวดล้อม และการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เขตอาศัยอยู่ต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่าแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 ประเภท ควรจัดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต มีกิจกรรมเหมาะกับทุกวัย ให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต มีบริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มขนาดให้กว้างมากขึ้น เปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าถึงข้อมูลโดยการประชาสัมพันธ์และได้ประเมินผลทุกครั้ง

9. การประกันคุณภาพของสถานศึกษาการศึกษานอกระบบ

งานวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษาการศึกษานอกระบบ แบ่งเป็น 2 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 2 เรื่อง คือ

9.1 ความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพสถานศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

ระดับความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 อันดับ คือ มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านผู้เรียน

เพศ ชายและหญิงมีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรีลงมาและสูงกว่าปริญญาตรี มีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไปและต่ำกว่า 5 ปี มีความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านกระบวนการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมาตรฐานด้านปัจจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ

งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ มีจำนวน 1 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า

ภาพรวม ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่งสามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. การใช้เทคโนโลยีของบุคลากรและของผู้เรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของบุคลากรและของผู้เรียน แบ่งเป็น 3 หัวข้อ จากงานวิจัยจำนวน 3 เรื่อง คือ

10.1 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรในสำนักงานใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ มีระดับการใช้ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่

- 1) บุคลากรในสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ
- 2) ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนรายการที่มีระดับการใช้ปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารที่มีทักษะความรู้ขั้นพื้นฐานด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยี มีระดับการใช้ในระดับมาก และรายการที่มีระดับการใช้ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาใช้โปรแกรม IT for win ในการวัดและประเมินผลของนักเรียน 2) มีคอมพิวเตอร์สำหรับเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพียงพอต่อความต้องการใช้งาน และ 3) การใช้โปรแกรม e-library ในการให้บริการห้องสมุดแก่บุคลากรและนักเรียน ส่วนรายการที่มีการใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ บุคลากรที่มีทักษะในการใช้ e-learning ในการจัดการเรียน และมีความสามารถในการพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เพื่อใช้ในกระบวนการเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน มีรายการที่ใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ใช้ในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนเพื่อวางแผนการสอนและทำวิจัยในชั้นเรียน และ 3) ใช้คอมพิวเตอร์ผลิตแบบฝึกทักษะต่างๆ สร้างโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยตนเองเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ส่วนรายการที่ใช้ปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้เนื้อหา และใช้เป็นเครื่องมือในการประมวลผลสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง

แนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงาน ประกอบด้วย

- 1) ด้านบริหารจัดการ ผู้บริหารควรจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและควรมีบุคลากรที่มีความรู้

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง 2) ด้านเครื่องมือเครื่องใช้เทคโนโลยี ปรับปรุงอินเทอร์เน็ตให้มีความเร็วสูง และสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ที่ทันสมัย 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างหลากหลายในรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมชุมชน กลุ่มสนใจ เพื่อพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์

10.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนของครู

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนของครู ผลการศึกษา พบว่า

สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนของครู *ภาพรวมของแต่ละด้าน* อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ลักษณะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การเตรียมผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และประเมินผลการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน

ปัญหาในการใช้

ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การผลิตเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

ความต้องการในการใช้ของครู

ภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนต้องการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอน วัสดุประกอบการเรียนการสอน และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

10.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผลการศึกษา พบว่า

สภาพปัจจุบัน สภาพที่ยอมรับได้ และความคาดหวังเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน สภาพที่ยอมรับได้ และความคาดหวังเกี่ยวกับความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน คือ คณิตศาสตร์และภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ

การสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การทำสำเนา แผ่นบันทึก และการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการทางวิศวกรรม

ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน สภาพที่ยอมรับได้ และความคาดหวังความรู้เกี่ยวกับทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน คือ การจัดเพิ่มข้อมูล การออกแบบและนำเสนอผลงาน และการ

ซ่อมแซมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน

ลักษณะนิสัยในการทำงานของผู้เรียน คือ การทำงานอย่างตั้งใจและเอาจริงเอาจัง

ลักษณะนิสัยส่วนตัว คือ การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ลักษณะนิสัยต่อส่วนรวม คือ การรักษาและเผยแพร่ชื่อเสียงของหน่วยงาน

11. อื่นๆ

ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบ นอกจากจะแบ่งเป็น 10 หัวข้อดังกล่าวแล้ว มีผลการวิจัยอื่นๆที่ไม่สามารถจัดอยู่ในหัวข้อดังกล่าวได้ คือ

11.1 การประเมินโครงการของการศึกษานอกระบบโรงเรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการของการศึกษานอกระบบโรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า

11.1.1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง

11.1.2 ความต้องการจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ ความพร้อมและทรัพยากร อยู่ใน

ระดับปานกลาง

11.1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในระดับมาก

11.1.4 ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง

11.1.5 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก ได้แก่ การดำเนินงาน

สำรวจความต้องการศึกษาของทหารกองประจำการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีเวลาเพียงพอในกิจกรรมการพบกลุ่ม

11.1.6 ด้านผลผลิตของโครงการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผลการ

ดำเนินโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

11.2 การจัดการความรู้ของสถานศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ผลการศึกษา พบว่า

11.2.1 การจัดการความรู้ในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาคูณลักษณะของประชากรพบว่า

จำแนกตามเพศ การจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการจัดเก็บและค้นคืนความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษาสูงสุด โดย

องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการแสวงหาความรู้ การสร้าง

ความรู้ การจัดเก็บและค้นคืนความรู้ และการค้นหาความรู้และใช้ประโยชน์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11.3 ภาพลักษณ์ขององค์กร

งานวิจัยเกี่ยวกับภาพลักษณ์ขององค์กร ผลการศึกษา พบว่า

11.3.1 ภาพลักษณ์ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสายตาประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

11.3.2 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น ชื่อเสียงของสำนักงานการประชาสัมพันธ์ และชื่อเสียงของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนชื่อเสียงของอาจารย์ และการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

11.3.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานฯ พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพศ สถานภาพสมรส ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การเปิดรับทราบข่าวการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จากสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

11.4 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา

งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ผลการศึกษา พบว่า

เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ระดับการศึกษาของบิดามารดา การอาศัยอยู่กับบิดามารดา สภาพครอบครัว ความสัมพันธ์กับครอบครัว ต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และเจตคติที่มีต่อยาเสพติด มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05